

ההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה

ענף קפיצות הראווה

נוהל עבודת שופטים וסטוארדים

נוהל זה בא להגדיר ולעגן את דפוסי עבודת השופטים והסטוארדים בענף קפיצות הראווה, אחריות וסמכות וועדת שופטי הקפיצות ויחסי הגומלין מול וועדת ענף הקפיצות וההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה. נהל עבודה זה מחליף את כל הנהלים הרלוונטיים שהיו עד תאריך כתיבת נהל זה.

נוהל זה אושר ע"י הנהלת ההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה בתאריך נובמבר 2018.

מסמך זה נכתב בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד אך מיועד לשופטים ולשופטות

1. הגדרות

- 1.1. ההתאחדות לרכיבה – ההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה בישראל.
- 1.2. שופט מוסמך – מי שסיים קורס שופטים, עבר בחינה, סיים תקופת התמחות נדרשת והוסמך ע"י ועדת ענף הקפיצות בהתאם לקריטריונים להסמכת שופטים.
- 1.3. שופט בכיר – מי שהוגדר כשופט בכיר ע"י ועדת ענף הקפיצות, לאחר המלצת ועדת שופטים בהתאם לקריטריונים להגדרת שופט בכיר (הקריטריונים בהמשך).
- 1.4. שופט בינלאומי – שופט בכיר שהוסמך ע"י ה FEI לשפוט בתחרויות בינלאומיות.
- 1.5. סטז'ר שיפוט – מי שסיים קורס שופטים ועבר בחינה אך טרם סיים תקופת התמחות.
- 1.6. סטוארד – מי שסיים קורס הכשרת סטוארדים (כולל התמחות נדרשת) והוסמך ע"י ועדת ענף הקפיצות.
- 1.7. שופט/סטוארד חייב להיות חבר ההתאחדות לרכיבה ורשום בענף קפיצות הראווה.
- 1.8. ועדת שופטי קפיצות – ועדה בת 3 חברים נבחרים מתוך כלל השופטים והסטוארדים בענף הקפיצות. מרכזת את פעילות השופטים והסטוארדים בענף הקפיצות ומייצגת אותם מול ועדת ענף הקפיצות, הנהלת ההתאחדות לרכיבה ובעלי תפקידים אחרים בהתאחדות לרכיבה.
- 1.9. מתאם שיבוץ השופטים – מי שוועדת שופטי הקפיצות בחרה לנהל את שיבוץ השופטים לתחרויות.
- 1.10. שופט ראשי – שופט בכיר האחראי לנהל תחרות מסוימת לפי חוקי ההתאחדות לרכיבה והתנאים שנקבעו בהזמנה.
- 1.11. תחרות מרכזית- גמר אליפות הארץ, גמר גביע המדינה, גמר נבחרות, תחרות בינ"ל (צלנג') וכל תחרות אחרת שתוגדר ע"י ועדת קפיצות כתחרות מרכזית.
- 1.12. סמינר ריענון לשופטים – מפגש שנתי/חצי שנתי, של כלל השופטים והסטוארדים בענף הקפיצות, לדיון ועדכון בנושאים מקצועיים רלוונטיים כולל חוקי הקפיצות. כלל השופטים, הסטז'רים והסטוארדים מחויבים להשתתף בסמינרים אלו.

2. הקוד האתי לשופטים וסטוארדים בענף קפיצות הראווה על סוסים

- 2.1. תפקיד השופטים והסטוארדים בתחרויות קפיצות הראווה על סוסים הוא להבטיח שהתחרות תתנהל על פי כללי המשחק ההוגן, על פי חוקי קפיצות הראווה העדכניים (המפורסמים באחר ההתאחדות לרכיבה) וכל חוק שאינו מופיע בספר החוקים הישראלי אך נתמך ע"י חוקי ה FEI, על פי הנהלים הרלוונטיים של ההתאחדות לרכיבה וענף קפיצות הראווה תוך שמירה על ערכי הספורט ורווחת הרוכבים והסוסים.
- 2.2. שופט/סטוארד יקפיד על ניטרליות, העדר משוא פנים, בטיחות והגינות התחרות כלפי רוכבים, מאמנים ובעלי תפקיד בתחרות.
- 2.3. שופט/סטוארד יקפיד לנהוג בצורה המכבדת את מעמדו ותפקידו כשופט/סטוארד.
- 2.4. שופט/סטוארד ינהג במהלך התחרות באורך רוח, סבלנות, מתינות, כבוד ונימוס כלפי כל הגורמים המעורבים בתחרות.
- 2.5. השופט/סטוארד ישאף תמיד למצוינות, למילוי תפקידו בצורה הטובה ביותר והמקצועית ביותר. שופט/סטוארד ישאף ויפעל להתקדם מבחינה מקצועית באופן מתמיד.
- 2.6. שופט/סטוארד יכבד עמיתיו למקצוע וימנע ככל שניתן מביקורת פומבית על עמית.
- 2.7. שופט/סטוארד ינהג בגילוי נאות בפני ועדת שופטי הקפיצות, ועדת ענף קפיצות הראווה ומוסדות ההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה בישראל.
- 2.8. שופט/סטוארד לא יקבל מתנה או טובת הנאה מבעלי עניין בענף קפיצות הראווה, במישרין או בעקיפין בעצמו או באמצעות אחר, זולת המקובל באירועים דומים.
- 2.9. שופט/סטוארד לא יהמר בנוגע לתחרויות בהם הוא מעורב.
- 2.10. שופט יימנע מלהימצא, אף למראית עין, במצב של חשש לניגוד עניינים במישרין או בעקיפין. ניגוד העניינים יכול שיהיה בין תפקידו כשופט לבין ענייניו האישיים או של קרובו או בין תפקידו כשופט לבין תפקידיו האחרים בין בהתנדבות ובין בשכר.
- 2.11. שופט ידווח ללא דיחוי על כל ניגוד עניינים ממשי או פוטנציאלי ויחויב למלא טופס ניגוד עניינים.
- 2.12. שופט ישתדל להימנע משיפוט של קרוביו או כאלו שיש לו או לקרוביו עניין אישי או עסקי כלשהו. על השופט בהתקיים מקרה כגון זה, לנהוג ביושר מוגבר ובאי משוא פנים. ככל האפשר, שופט לא יכהן כשופט ראשי במקצה בו משתתף קרוב משפחתו.
- 2.13. שופט/סטוארד יהיה לבוש, בזמן תפקידו, בלבוש הולם וראוי המכבד את תפקידו ואת המעמד/אירוע.

3. נוהל עבודת השופטים

3.1. שיבוץ שופטים וסטוארדים לתחרויות -

- 3.1.1. שיבוץ השופטים לתחרויות שאינן מרכזיות יעשה, ככל שניתן, בתחילת העונה במשותף על ידי מתאם שיבוץ השופטים ומארגני התחרויות. יעשה מאמץ להימנע משינוי שיבוץ במהלך העונה. במקרה של אילוץ לשינוי שיבוץ, יתואם השינוי עם המארגן והשופטים הרלוונטיים מוקדם ככל האפשר.
- 3.1.2. שיבוץ סטוארדים לתחרויות יעשה על ידי מתאם שיבוץ השופטים לתחרויות שבהן, על פי קביעת ועדת הקפיצות, נדרשים סטוארדים. זאת בתאום עם ועדת קפיצות.
- 3.1.3. לוח השיבוץ יפורסם לכלל השופטים לאחר אישור ועדת הקפיצות.
- 3.1.4. לתחרות הצ'אלנג' ישובץ צוות שופטים וסטוארדים בהתאם לנוהל המחייב של ה FEI לתחרויות מסוג זה.
- 3.1.5. לכל תחרות מרכזית ישובצו לפחות שני שופטים ולפחות סטוארד אחד.
- 3.1.6. שיבוץ שופט ראשי לתחרות מרכזית (לא כולל האליפות והצ'אלנג') יעשה ע"י מתאם שיבוץ השופטים ובתאום הועדה והמארגן.
- 3.1.7. לתחרות גמר האליפות ישובצו לפחות 2 שופטים ולפחות סטוארד אחד. שופט שלישי ישובץ לצורך ביצוע בדיקות וטרינריות ולכל צורך נוסף שיידרש. תפקידי השופט השלישי לכל ימי התחרות יקבעו מראש בהזמנה לתחרות.
- 3.1.8. שיבוץ שופט ראשי לתחרות גמר האליפות והצ'אלנג' יעשה ע"י ועדת ענף הקפיצות ביחד עם מתאם שיבוץ השופטים. שיבוץ שאר צוות השיפוט יעשה ע"י מתאם שיבוץ השופטים בשיתוף ועדת ענף הקפיצות והמארגן. שיבוץ השופטים לתחרויות אלו יעשה, ככל האפשר, ברוטציה.
- 3.1.9. לכל תחרות שאינה מרכזית, ימונו 2 שופטים. שופט בכיר שיתפקד כשופט ראשי ושופט נוסף.
- 3.1.10. שופט שאינו מעוניין או אינו יכול לשפוט בתחרות שנקבעה לו חייב להודיע על כך מיידית על מנת שימצא לו מחליף.

3.2. תחרויות

- 3.2.1. השופט/ הסטוארד, ביום התחרות מהגעתו לשטח התחרות ועד עזיבתו את שטח התחרות, משמש כנציג ההתאחדות לרכיבה ועליו לנהוג כאחד כזה.
- 3.2.2. שופט/סטוארד המשובץ לתחרות אינו רשאי לעסוק במסגרת התחרות, בזמן בו הוא ממלא תפקידו, בכל פעילות אחרת (אימון, הנחיה, מזכירות, נציג ועדה וכו').
- 3.2.3. ההזמנה לתחרות תועבר, ע"י רכז הענף, לעיון ואישור השופט הראשי בתחרות לפחות שבועיים טרם פרסומה ברבים. סוג וסדר המקצים יקבע ע"י ועדת קפיצות משיקולים מקצועיים. הזמנה לתחרות לא תפורסם עד קבלת אישור השופט הראשי.

- 3.2.4. כשבוע לפני התחרות, על השופט הראשי להיות בקשר עם צוות השופטים והסטוארדים שלו ולוודא שכולם מבינים את כל הפרטים של ההזמנה (כולל חוקי כל המקצים).
- 3.2.5. מספר ימים לפני התחרות, על השופט הראשי לבדוק מול מארגן התחרות קיום בעיות רלוונטיות לשיפוט והעדר שינויים בתכנית התחרות על פי ההזמנה שפורסמה. השופט הראשי יכין תכנית עבודה, לפי מקצים, לתחרות.
- 3.2.6. לפני תחילת התחרות יקיים השופט הראשי ישיבה קצרה עם צוות השיפוט. בישיבה זו יוחלט על דגשים בתחרות ויועלו נקודות הדורשות תשומת לב נוספת. כמו כן יקבעו לוח תפקידים של השופטים וזמני הפסקה לשופטים. בתחרויות מרכזיות מומלץ כי הישיבה תתקיים בערב שלפני התחרות וישיבה נוספת בכל ערב בזמן התחרות.
- 3.2.7. השופטים יחלו תפקידם בשטח התחרות חצי שעה לפני הליכת המסלול של המקצה הראשון בתחרות. תפקידים יסתיים חצי שעה לאחר פרסום התוצאות של המקצה האחרון בתחרות.
- 3.2.8. אישור המסלול להליכת הרוכבים הנו באחריות השופט הראשי ולאחר בחינת המסלול. חובה על השופט הראשי ללכת את המסלול. על השופט הראשי לוודא התאמה למפת המסלול שפורסמה ולהקפיד על כל היבט הקשור לבטיחות הסוסים והרוכבים. אין לשנות מסלול או מכשולים ללא הסכמת בונה המסלול.
- 3.2.9. אחריות הרישום למקצים השונים בתחרות הנה של מזכירת התחרות ושל ועדת הקפיצות. השופטים אינם בודקים או מוודאים האם רוכב וסוס רשומים למקצים בהתאם לדירוגם. שופט אינו רשאי להוסיף רוכב למקצה ללא אישור מזכירת התחרות.
- 3.2.10. כל החברים בצוות השופטים בתחרות נדרשים להביא את כל הציוד הנדרש למילוי תפקידם ובכלל זה: פעמון, שעון עצר, סרגל מדיה, כלי כתיבה, ועוד.
- 3.2.11. מומלץ כי שופט בתחרות יפעל ויוודא פעולותיו לפני ואחרי התחרות בהתאם לטופס ה CHECK-LIST שהופץ לשופטים.
- 3.2.12. השופט הראשי לא יאשר פתיחת מגרש החימום (לפני תחילת התחרות) אם לא נמצאים בשטח התחרות: רופא, אמבולנס + פרמדיק ווטרינר.
- 3.2.13. בתום התחרות ימלא השופט הראשי את "דו"ח השיפוט". מטרת דו"ח זה לסכם את עבודת השיפוט בתחרות, לציין אירועים מיוחדים אם היו, להתריע על ליקויים בטיחותיים בשטח התחרות, הצגת נקודות לשימור ולשיפור ולהפקת לקחים בעבודת השופטים וכן כל נושא אחר רלוונטי לדעת השופט הראשי.
- 3.2.14. דו"ח השיפוט יועבר להתייחסות שאר צוות השופטים ולאחר מכן ישלח לוועדת הקפיצות, למארגן התחרות, לוועדת שופטי הקפיצות ולכל יתר השופטים/הסטוארדים.
- 3.2.15. אם בתחרות מסוימת היו בצוות השופטים גם סטז'ר שיפוט או סטוארד שעדיין לא הוסמך, ימלא השופט הראשי דו"ח על תפקודם. דו"ח זה ישלח לוועדת שופטי קפיצות ולוועדת ענף הקפיצות.
- 3.2.16. במקרים חריגים בלבד, ובאישור שופט ראשי ונציג ועדת קפיצות, ניתן לקיים מקצה או חלק ממקצה עם שופט אחד.

3.3. מחויבות שופטי קפיצות

- 3.3.1 שופט אינו רשאי לעבוד בתחרות קפיצות פרטית ביום בו מתקיימת תחרות קפיצות מטעם ההתאחדות לרכיבה. שופט שיעשה כן, יושעה משיפוט במסגרת ההתאחדות לרכיבה למשך עונת תחרויות.
- 3.3.2 כל שופט מחויב לשפוט, בפועל, בלא פחות משלוש תחרויות מדי שנה בארץ, ולהשתתף בסמינרי ריענון של השופטים. באחריות מתאם שיבוץ השופטים לשבץ כל אחד מהשופטים בלפחות 3 תחרויות בעונה.
- 3.3.3 ועדת ענף הקפיצות רשאית לקבוע השתלמויות חובה לשופטים וסטוארדים. תוכן השתלמויות אלו יקבע בתאום עם ועדת שופטי קפיצות. כל שופט מחויב להשתתף בהשתלמויות אלו. על הוועדה להודיע מוקדם ככל שניתן על מועדי ההשתלמויות. השתלמויות שהודעה עליהן הועברה פחות מחודשיים לפני קיומה לא תהיה בהן חובת השתתפות. השתלמויות אלו ימומנו ע"י וועדת הקפיצות או ההתאחדות לרכיבה וההשתתפות בהן מהווה תנאי להמשך הפעילות כשופטים.
- 3.3.4 שופט שלא עמד במכסת התחרויות הנ"ל או שלא השתתף בסמינר או בהשתלמות חובה, יידרש לתת הסבר לכך לוועדת שופטי קפיצות או לוועדת ענף הקפיצות.
- 3.3.5 בסמכות ועדת שופטי הקפיצות להתנות את המשך שיבוץ שופט לתחרויות, או חזרה לשיפוט לאחר הפסקה של למעלה משנה, בביצוע: ריענון ועדכון ע"י שופט בכיר או התמחות מחודשת (או שניהם).

3.4. הסמכת שופטים / סטוארדים

- 3.4.1 הסמכת שופטים חדשים וסטוארדים, לאחר השלמת קורס שיפוט/סטוארדים, היא בסמכות ואחריות ועדת ענף קפיצות.
- 3.4.2 אחת לתקופה יערך קורס הכשרה לשופטים/סטוארדים חדשים. הקורס יועבר ע"י שופט/סטוארד בכיר מהארץ או מחו"ל. תכני הקורס ומבנהו יקבעו ע"י ועדת ענף קפיצות. ועדת הענף תתייעץ עם ועדת השופטים בנושאי הקורס בטרם תתקבל החלטה.
- 3.4.3 משתתף בקורס להכשרת שופטים יוסמך לשיפוט כשופט מוסמך לאחר: השלמה מלאה של כל שעות ההשתתפות הנדרשות בקורס, מעבר בחינות בהצלחה (בהתאם לדרישות הקורס שפורסמו לפני תחילתו), השלמת תקופת התמחות (כפי שיקבע בדרישות), ואישור ועדת ענף הקפיצות. השופט הבכיר שיעביר את הקורס וגם שופטים ראשיים שעבדו עם משתתפי הקורס בתקופת ההתמחות רשאים להעביר חוות דעת, על המשתתפים, לוועדת ענף הקפיצות.
- 3.4.4 בדיקת הבחינות בקורס להסמכת שופטים תבצע ע"י שני שופטים בכירים.
- 3.4.5 אחת לתקופה יערך קורס הכשרת סטוארדים. תכני הקורס ומבנהו יקבעו ע"י ועדת ענף קפיצות ביחד עם ועדת שופטי קפיצות.
- 3.4.6 משתתף בקורס להכשרת סטוארדים יוסמך לעבוד כסטוארד לאחר השלמה של כל שעות ההשתתפות הנדרשות בקורס, השלמת תקופת התמחות כפי שיקבע בדרישות הקורס ואישור ועדת ענף הקפיצות. השופטים הראשיים בתחרויות בהן בוצעה ההתמחות יעבירו חוות דעת, לגבי המתמחים, לוועדת ענף הקפיצות.

4. ועדת שופטי קפיצות

- 4.1. ועדת שופטי קפיצות הוקמה ופועלת בהתאם לסעיף 13.8 בתקנון ההתאחדות לרכיבה.
- 4.2. ועדת שופטי הקפיצות תשתדל ככל האפשר להגיע להסכמות ולשיתוף פעולה, עם ועדת ענף הקפיצות, בעניינים המקצועיים הקשורים לתחומי הפעילות של השופטים. באין הסכמה כאמור יוכרעו העניינים שבוויכוח ע"י ההנהלה.
- 4.3. ועדת שופטי קפיצות תמנה 3 חברים מתוכם לפחות שופט בכיר אחד, שיבחרו מתוך כלל שופטי הקפיצות והסטוארדים המוסמכים.
- 4.4. בחירת חברי ועדת שופטי הקפיצות תעשה במסגרת סמינר הריענון שלפני תחילת עונת התחרויות ובפיקוח ועדת הביקורת של ההתאחדות.
- 4.5. ועדת שופטי הקפיצות תמונה לתקופת כהונה של 4 שנים.
- 4.6. במקרה של פרישת אחד מחברי ועדת השופטים, יבחר חבר אחר במקומו לתקופה שנותרה עד הבחירות הבאות. בחירה זו יכולה להיעשות טלפונית או בדוא"ל.
- 4.7. חברי ועדת השופטים יבחרו אחד מהם כיו"ר הוועדה.
- 4.8. שופט לא יכהן כחבר ועדת שופטי הקפיצות יותר מ 3 קדנציות רצופות.
- 4.9. שופט לא יוכל לכהן כחבר ועדת שופטי קפיצות במקביל לחברות בוועדת ענף קפיצות או בהנהלת ההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה או בכל תפקיד אחר במוסדות ההתאחדות וענף הקפיצות.
- 4.10. ועדת שופטי הקפיצות תקבל החלטה ברוב קולות. ליו"ר הוועדה לא יהיה קול מכריע.
- 4.11. חבר ועדת שופטי הקפיצות לא ישתתף בדיון בוועדה בנושא הקשור אליו. במקרה כזה אם לא תהיה הסכמה בין 2 חברי הוועדה הנותרים לגבי החלטה, יועלה הנושא לאסיפת כלל שופטי הקפיצות והסטוארדים.
- 4.12. נהלי העבודה של ועדות בהתאחדות לרכיבה כפי שמוגדרים בתקנון ההתאחדות חלים על ועדת שופטי הקפיצות והיא מחויבת בהם.
- 4.13. תחומי האחריות של ועדת השיפוט הנם:
 - 4.13.1. ייצוג שופטי הקפיצות והסטוארדים אל מול ועדת הקפיצות והנהלת ההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה.
 - 4.13.2. שיבוץ שופטים בתחרויות בכפוף לסעיף 3.1 לעיל. מתאם שיבוץ השופטים יכול להיות אחד מחברי ועדת השופטים או מי שהוועדה מינתה לתפקיד.
 - 4.13.3. ארגון סמינרי ריענון/השתלמות לשופטים וסטוארדים.
 - 4.13.4. המלצה על קידום שופט מוסמך למעמד שופט בכיר.
 - 4.13.5. גיבוש נהלים מקצועיים ופיקוח על ביצועם.
 - 4.13.6. סיוע לוועדת קפיצות לעדכון ספר חוקי הקפיצות.
 - 4.13.7. התנהלות שוטפת בתחום השיפוט.
- 4.14. ועדת שופטי קפיצות תקיים פגישות בהתאם לצורך. פגישה כזו יכולה להיות גם טלפונית. יוכן פרוטוקול לכל ישיבה של הוועדה שיופץ לכלל השופטים ולוועדת ענף הקפיצות.
- 4.15. בכל סוף עונת תחרויות או לפני תחילת עונת תחרויות הבאה תשאף ועדת שופטי קפיצות לקיים ישיבה עם ועדת ענף הקפיצות לסיכום העונה שהסתיימה ודיון בנושאים רלוונטיים לקראת העונה הבאה.
- 4.16. ועדת שופטי הקפיצות תפעל באופן מקצועי, עצמאי, וללא תלות או ניגוד עניינים.

5. קריטריונים להגדרת שופט כשופט בכיר

- 5.1. ועדת שופטי הקפיצות יכולה להמליץ לוועדת ענף הקפיצות להחליט על הגדרת שופט כשופט בכיר בהתקיים התנאים הבאים:
- 5.1.1. שימש כשופט מוסמך פעיל במשך 5 שנים.
- 5.1.2. השופט הגיש בקשה בכתב לוועדת ענף הקפיצות על רצונו לשנות מעמדו לשופט בכיר.
- 5.1.3. השופט שימש בשתי תחרויות כשופט בכיר מתלמד תחת פיקוח/השגחה של שופט בכיר ("צל").
- 5.1.3.1. לפחות בתחרות אחת מהנ"ל תהיה המפקחת שופטת בינלאומית.
- 5.1.3.2. השופטים המפקחים יגישו חוות דעת לוועדת ענף הקפיצות.
- 5.1.3.3. נציג ועדת ענף הקפיצות יגיש גם הוא חוות דעת.
- 5.1.3.4. בתחרויות אלו השופט הבכיר המתלמד לא יקבל שכר.

6. תגמול שופטים

- 6.1. גובה התשלום לשופטים יקבע על ידי ועדת ענף קפיצות בתאום עם ועדת שופטי הקפיצות.
- 6.2. על פי החלטות הנהלת ההתאחדות השופטים אינם עובדי ההתאחדות הלאומית לספורט הרכיבה ולא מתקיימים בינם לבין ההתאחדות יחסי עובד מעביד.
- 6.3. התשלום לשופטים הנו על בסיס שעות עבודה בפועל + החזר נסיעות כנגד הצגת חשבונית מס/ קבלה או תאום מס במקור עבור שכירים.
- 6.4. תשלום שעות העבודה לשופט מחושב מרגע הגעתו של השופט לשטח התחרות (לא יותר מחצי שעה לפני הליכת מסלול של המקצה הראשון) ועד סיום עבודתו כשופט בתחרות (חצי שעה מפרסום התוצאות של המקצה האחרון + זמן הגשת ערר).
- 6.5. בתקופת ההתמחות של שופטים חדשים או של סטוארדים כפי שהוגדרה ע"י ועדת ענף הקפיצות או שופטים העושים התמחות מחודשת הם לא יקבלו שכר.
- 6.6. נכון ליום 1 ספטמבר 2016, שכר השופטים משולם ע"י מארגן התחרות ביום התחרות אלא אם הוגדר מראש והוסכם אחרת.